

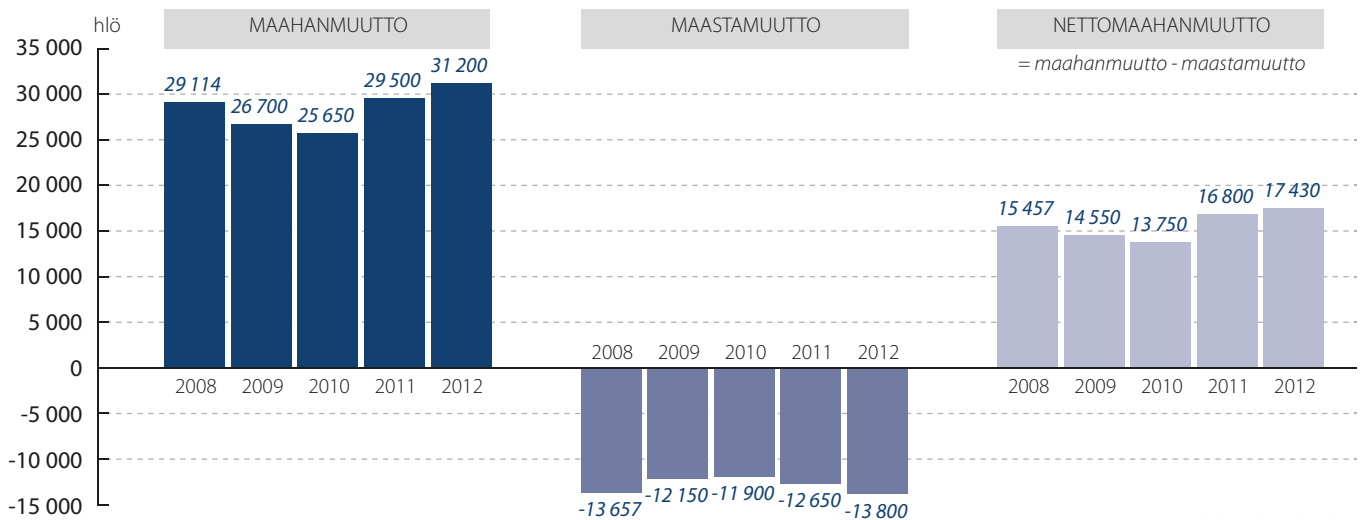

Sisällysluettelo

- 3** Muuttoliike vuonna 2012
- 4** Väestö ja ulkomaan kansalaiset
- 5** Väestö äidinkielen mukaan
- 6** Väestö syntymävaltion mukaan
- 7** Ulkomaalaisten määrä alueittain Suomessa
- 8** Oleskelulupapäätökset ja -hakemukset
- 9** Suomen kansalaisuuden saaneiden määrä
- 10** Turvapaikanhakijat ja pakolaiset
- 12** Työllisyys ja työttömyys
- 13** Ulkomaalaiset työnhakijat – koulutus ja ammattiryhmät
- 14** Kotoutuminen
- 15** Kuka on kukin - maahanmuuttohallinnon toimijoita
- 16** Tilasto- ja tietolähteet internetissä

Maahanmuuttoa ja maastamuuttoa viime vuotta enemmän

Muuttoliike 2008 – 2012

Tilastokeskuksen mukaan ulkomailta Suomeen muutti vuoden 2012 aikana 31 280 henkeä. Määrä on 1 800 edellisvuotta suurempi ja suurin luku itsenäisyyden aikana. Suomesta ulkomaille muutto lisääntyi myös hieman ollen 13 850 henkeä. Nettomaahanmuuttoa kertyi vuoden 2012 aikana yhteensä 17 430 henkeä, mikä on 610 enemmän kuin vuotta aiemmin. Ulkomaan kansalaisten nettomaahanmuutto lisääntyi 2 030 hengellä.

EU-maista Suomeen muutti viime vuonna 16 340 henkeä. Maahanmuutto EU-maista oli 1 420 henkeä suurempi kuin vuotta aiemmin. Muutto Suomesta EU-maihin lisääntyi 290 hengellä ollen 8 710. Suomi sai vuonna 2012 muuttovoittoa EU-maista 7 630 henkeä. Suomen EU-mailta saama muuttovoitto oli selvästi suurempi kuin vuotta aiemmin.

Turvapaikkaa vuonna 2012 Suomesta haki 3 129 henkilöä, mikä on hieman enemmän kuin edellisenä vuonna (3 088 hakijaa). Vuonna 2010 turvapaikanhakijoita oli 4018. Turvapaikanhakijoista yksintulleita alaikäisiä oli 167 eli lähes sama määrä kuin edellisvuonna (2011: 150, 2010: 329).

Maahanmuuttovirasto teki aiempaa enemmän myönteisiä päätöksiä turvapaikkahakemuksiin vuonna 2012. Turvapaikkayksikkö myönsi eri perusteilla yhteensä 1 601 oleskelulupaa (42 % kaikista turvapaikkapäätöksistä). Vuonna 2011 myönteisten päätösten osuus oli 36 % (1 271 oleskelulupaa).

Tiesitkö?

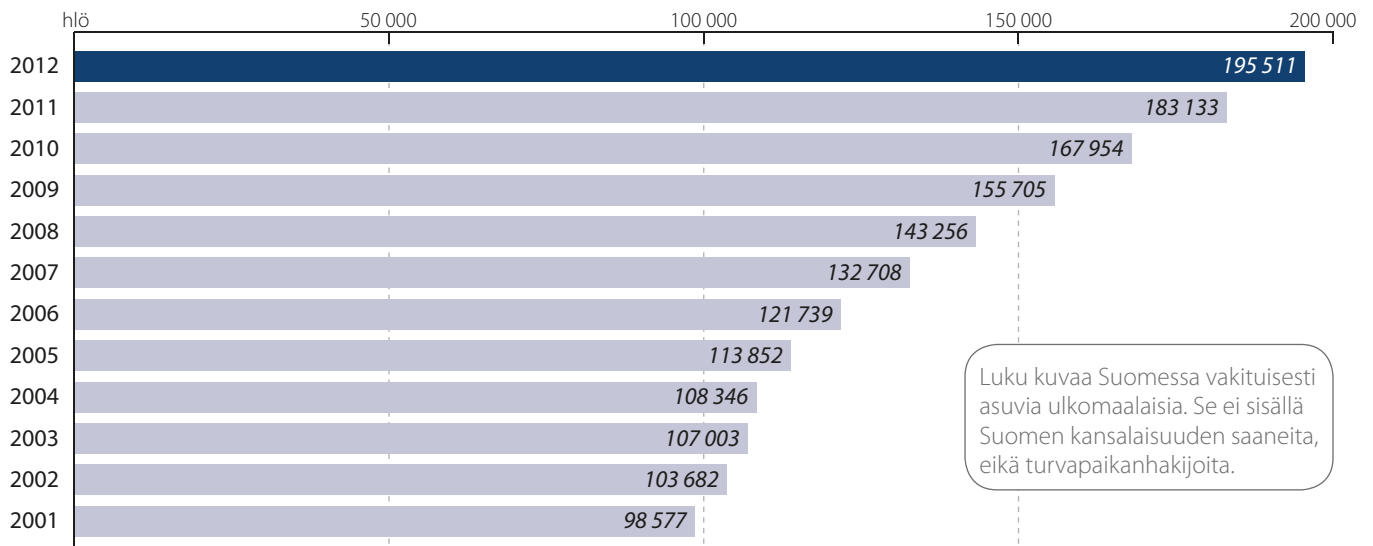
Ulkomaan kansalaisten osuus on 3,6 % väestöstä.

Ulkomailla syntyneistä suurin osa (64 %) on syntynyt Euroopassa.

Vieraskielisiä on 4,9 % väestöstä.

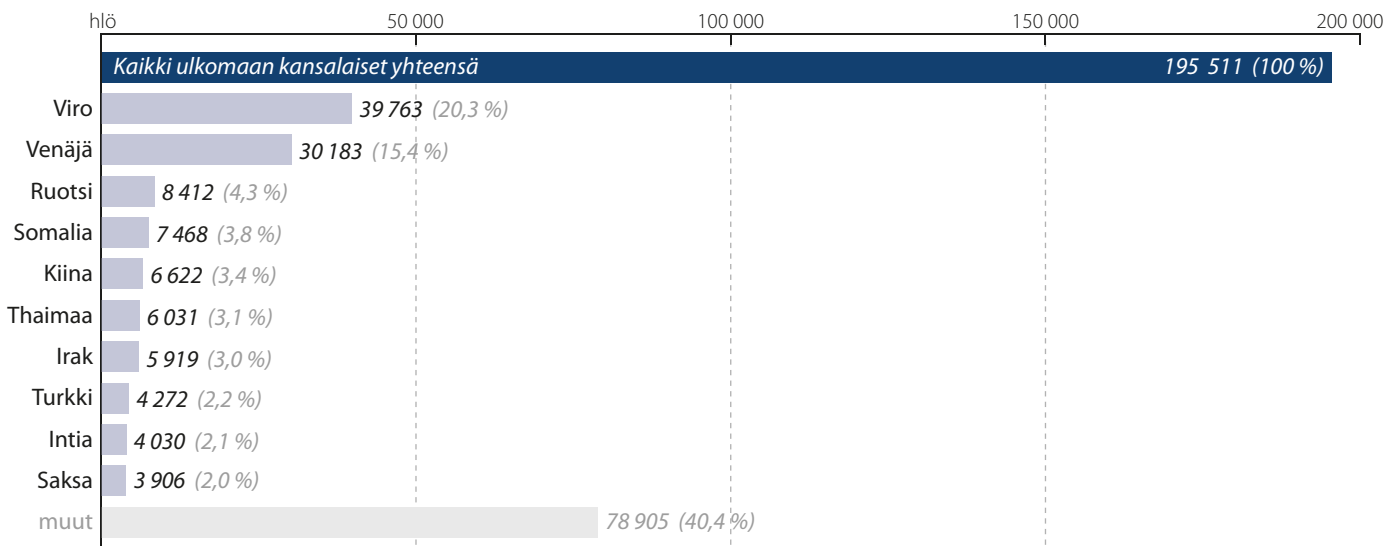
Väestö ja ulkomaan kansalaiset

Ulkomaan kansalaisten määrä 2001-2012

Lähde: Tilastokeskus

Suurimmat kansalaisuusryhmät 2012 (henkilöiden määrä sekä prosentuaalinen osuus ulkomaiden kansalaisista)

Lähde: Tilastokeskus

Suurimmat kaksoiskansalaisuuden ryhmät

Suomessa asui vuoden 2012 lopussa 69 529 henkilöä, joilla oli Suomen kansalaisuuden lisäksi myös jonkin muun maan kansalaisuus. Suurimmat kaksoiskansalaisuusryhmät ovat Venäjän (19 441), Ruotsin (6 005), Yhdysvaltain (3 443), Viron (2 873), Iranin (2 823) ja Vietnamin (2 587) kansalaiset. Tilastoissa henkilöt ovat Suomen kansalaisia. Jos Suomessa asuvalla ulkomaan kansalaisella on useita ulkomaiden kansalaisuuksia, hän on tilastoissa sen maan kansalaisena, jonka passilla hän on maahan tullut.

Tiesitkö?

Suomessa asuu 69 529 kaksoiskansalaisuuden omaavaa henkilöä.

Väestö äidinkielen mukaan

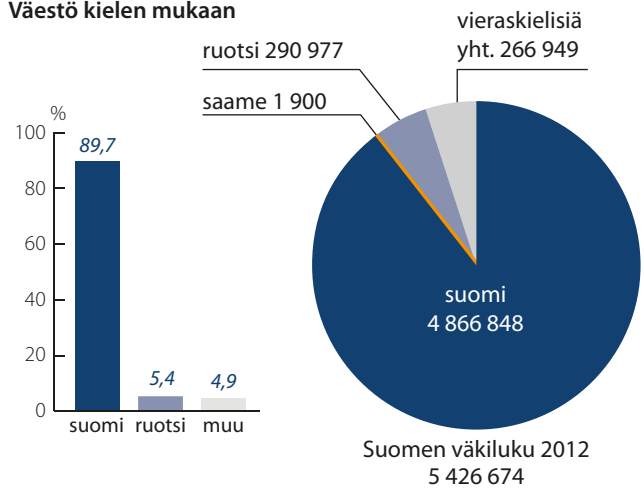
Vieraskielisiä yli neljännesmiljoona, venäjänkielisten määrä ylitti 60 000

Vieraskielisten määrä oli vuoden 2012 lopussa 4,9 prosenttia väestöstä. Suurin vieraskielisten ryhmä oli venäjää äidinkielenään puhuvat (62 554 hlöä).

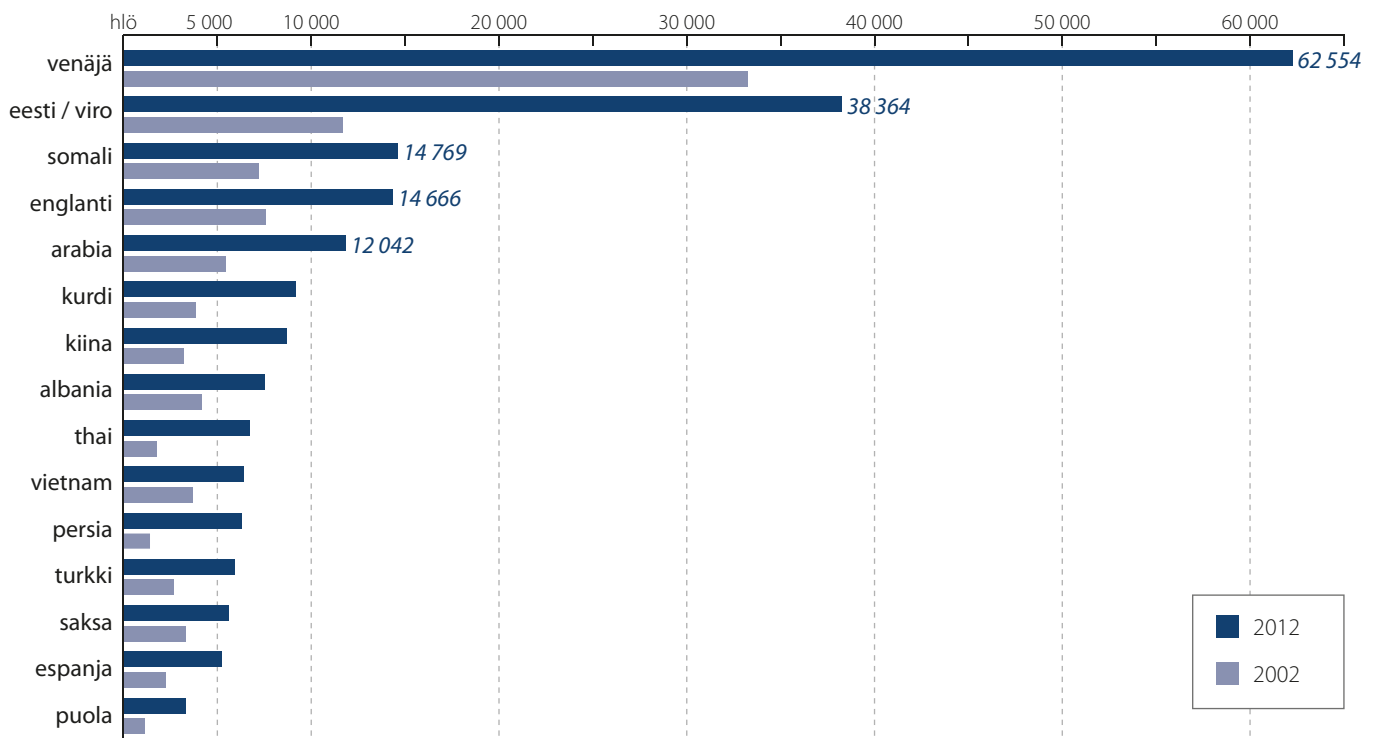
Pääkaupunkiseudun asukkaista 11,8 % vieraskielisiä

Maakunnittain vieraskielisten osuus oli korkein Uudellamaalla (9,3 %), Ahvenanmaalla (6,1 %) ja Varsinais-Suomessa (5,1 %). Vieraskielisten osuus väestöstä oli matalin Etelä-Pohjanmaalla (1,6 %) ja Pohjois-Pohjanmaalla (1,9 %). Pääkaupunkiseudun asukkaista 11,8 % oli vieraskielisiä.

Väestö kielen mukaan

Suurimmat vieraskieliset ryhmät 2002 ja 2012

Sivun tilastot: Tilastokeskus

Suomen ja ulkomaan kansalaiset kielen mukaan

(väestö 31.12.2012 yhteensä 5 426 674)

Suomen kansalaisuus **5 231 163**

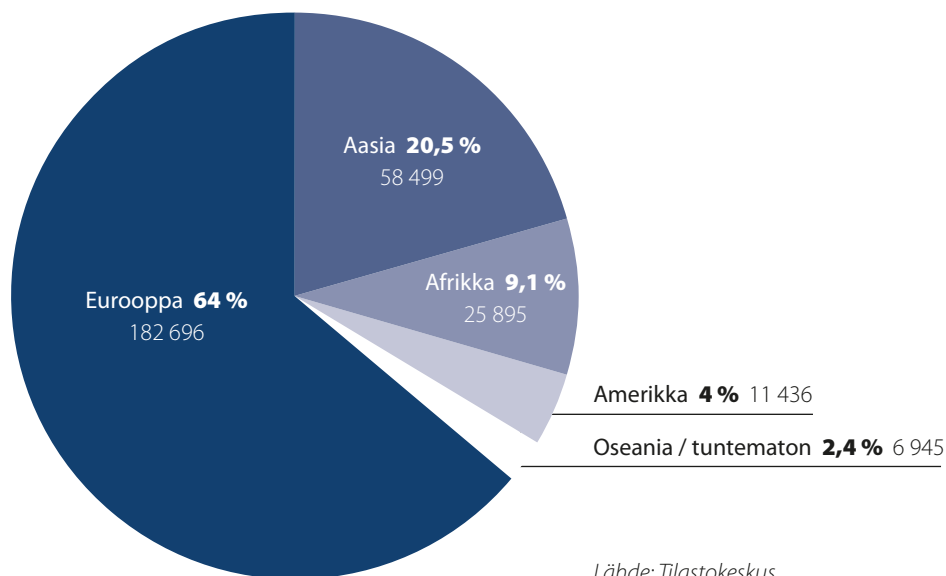
Ulkomaan kansalaisuus **195 511**

Suomen kansalaisuus 5 231 163				Ulkomaan kansalaisuus 195 511			
syntymämaa Suomi 5 122 578		syntymämaa ulkomaat 108 585		syntymämaa Suomi 18 625		syntymämaa ulkomaat 176 886	
äidinkieli		äidinkieli		äidinkieli		äidinkieli	
suomi 4 817 984	äidinkieli	suomi 41 157	äidinkieli	suomi 4 628	äidinkieli	suomi 3 079	äidinkieli
ruotsi 278 783	muu kieli	ruotsi 7 268	muu kieli	ruotsi 1 401	muu kieli	ruotsi 3 525	muu kieli
saame 1 833	23 978	saame 48	60 112	saame 3	12 593	saame 16	170 266
yht. 5 098 600		yht. 48 473		yht. 6 032		yht. 6 620	

Väestö syntymävaltion mukaan

Suomessa asui vuoden 2012 lopussa 285 471 ulkomailla syntyntä henkilöä. Heistä 38 % oli ulkomailla syntyneitä Suomen kansalaisia vuoden 2012 lopussa. Ulkomailla syntyneistä 62 % oli ulkomaan kansalaisia.

Ulkomailla syntyneet henkilöt syntymämaanosan mukaan 2012

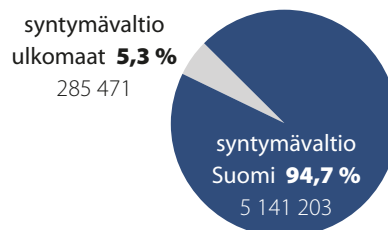

Suurimmat ryhmät syntymävaltion mukaan

Syntymävaltio	henkilöä
Suomi	5 141 203
Ulkomailla syntyneet yhteensä	285 471

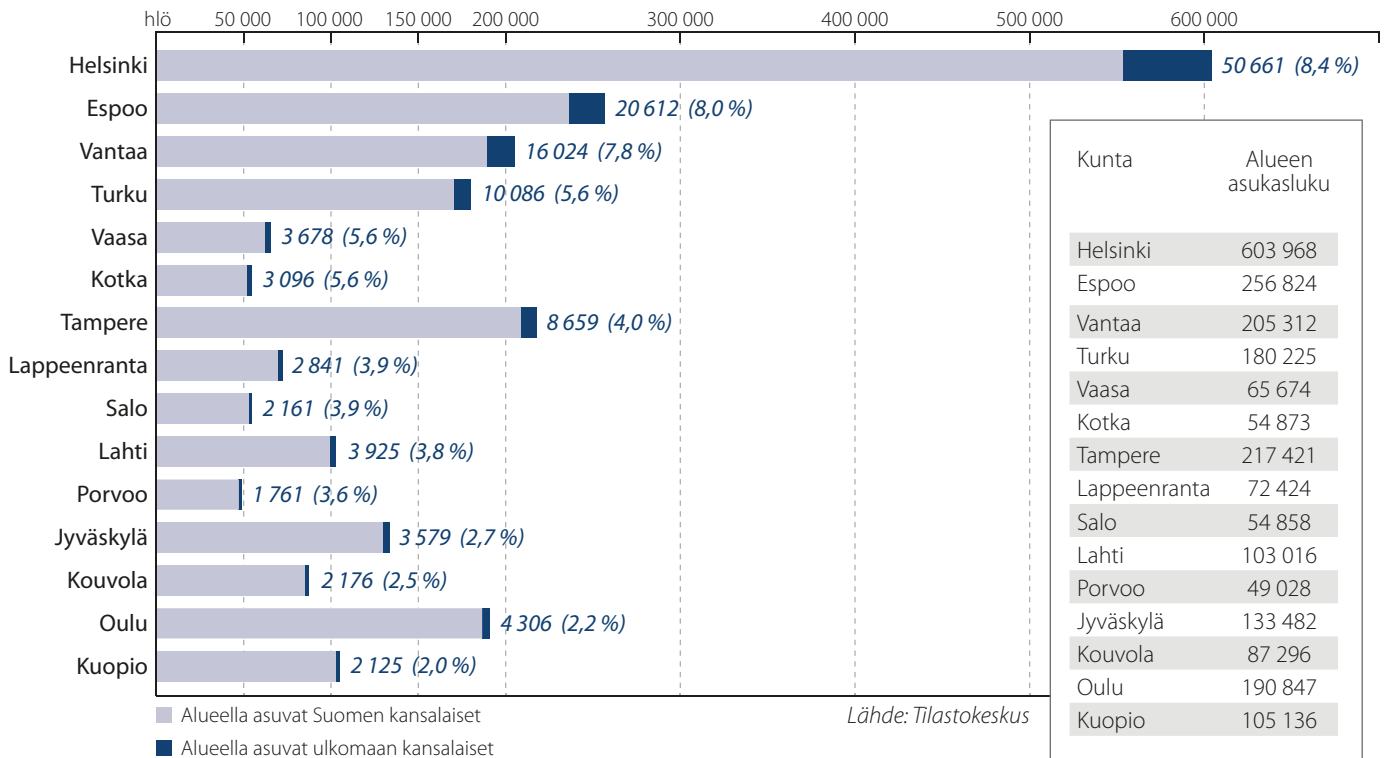
Suurimmat ryhmät

Entinen Neuvostoliitto	52 339
Viro	34 984
Ruotsi	31 601
Venäjä	10 020
Somalia	9 079
Irak	8 404
Kiina	8 272
Thaimaa	8 050
Entinen Jugoslavia	6 515
Saksa	6 219
muut	109 988

Ulkomaalaisten määrä alueittain Suomessa 2012

Ulkomaalaisten määrä alueittain Suomessa 2012

Etninen yrittäjyys Euroopan kaupungeissa

Eurofound julkaisi vuonna 2012 tapaustutkimusraportin 28 kaupungista ja etnisestä yrittäjyydestä. Tutkimuksesta kävi ilmi, että poliittiset päättäjät ovat painottaneet palkkatyötä keskeisimpänä keinona integroida maahanmuuttajia työmarkkinoille. Sen sijaan yrittäjyyden tukemista ei monissa kaupungeissa ole huomioitu kotoutumista koskeissa strategioissa.

Kööpenhaminassa, Frankfurtissa ja Zürichissä etniset yritykset muodostavat n. 20 % kaikista yrityksistä. Amsterdamissa, Strasbourgissa ja Wienissä luku on yli 35 %. Frankfurtissa yli puolet kaikista start up -yrityksistä on maahanmuuttajayrittäjien perustamia. Irlannissa viidennes etnisistä yrityksistä toimii huiputeknisellä ICT-alalla.

Selvityksen mukaan lukuisissa kaupungeissa paikallisviranomaiset edistävät aktiivisesti toimia, jotka tukevat etnistä liiketoimintaa ja liiketoimintaa yleensä. Toimia ovat muun muassa sääntelyn keventäminen, kaupunkisuunnittelu ja etnisten elinkeinonharjoittajien järjestöjen voimauttaminen.

Eurofoundin tutkimus toteutettiin Cities for local integration policies -hankkeen yhteydessä. Helsinki sai hankkeessa kiitosta maahanmuuttajayrittäjille suunnatuista kattavista ja kustannustehokkaista palveluista.

Lisätietoja

Raportti Promoting ethnic entrepreneurship in European cities (Etnisen yrittäjyyden edistäminen eurooppalaisissa kaupungeissa), www.eurofound.europa.eu

Maahanmuuttajien yrittäjyys Suomessa -tutkimus, 2012, Tuula Joronen

Suomessa on reilu 9 000 maahanmuuttajayrittäjää, josta 43 prosenttia toimii Helsingissä ja pääkaupunkiseudulla. Määrään on huomioitu vieraskieliset eli muut kuin suomen-, ruotsin- tai saamenkieliset yrittäjät.

Maahanmuuttoviraston myöntämät oleskeluluvat 2012

Myönnetyt ensimmäiset oleskeluluvat

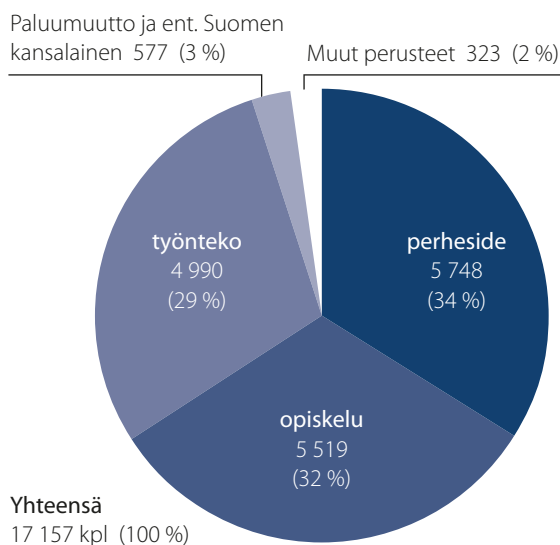
Vuonna 2012 Maahanmuuttovirastossa tehtiin 22 620 ensimmäistä oleskelulupaa koskevaa päätöstä. Myönteisiä päätöksiä tehtiin 17 157 (76 %) ja kielteisiä 5 463 (24 %).

Tilastossa kuvataan EU- ja ETA-maiden sekä Sveitsin ulkopuolelta tulevaa maahanmuuttoa. Tiedoissa on kyse Maahanmuuttoviraston myöntämästä hakijan ensimmäisestä oleskeluluvasta, eikä luvuissa ole huomioitu poliisin myöntämiä oleskelulupia.

Ketkä eivät näy oleskelulupatilastoissa?

Pohjoismaalaiset eivät tarvitse oleskelulupaa toisissa Pohjoismaissa. Muut EU/ETA-maan tai Sveitsin kansalaiset eivät myöskään tarvitse oleskelulupaa, mutta heidän on rekisteröitävä oleskeluoikeutensa. Turvapaikanhakijat tilastoidaan erikseen.

Myönnetyt oleskeluluvat hakuperusteittain 2012

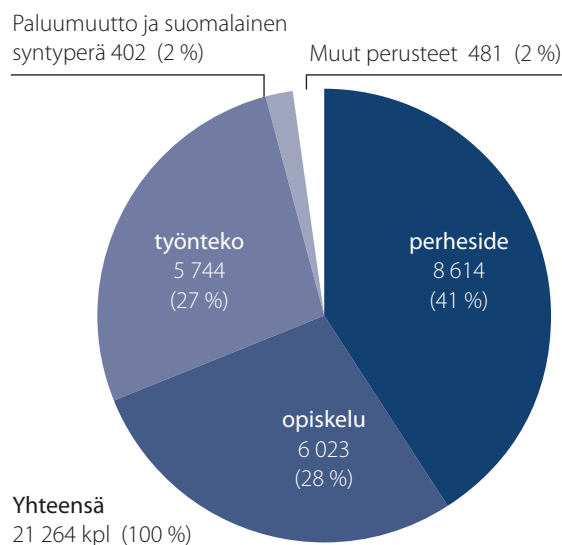

Vireille tulleet oleskelulupahakemukset

Suomesta haki oleskelulupaa vuonna 2012 yhteensä 21 264 henkilöä, mikä on noin 11 % vähemmän kuin edellisvuonna (2011: 23 664).

Yleisin oleskeluluvan hakuperuste oli perheside, vaikkakin perhesiteen perusteella jätettyjen hakemusten kokonaismäärä laski peräti 19 %. Vähentymistä on käytännössä tapahtunut vain kansainvälistä suojelua saaneiden perhesidehakemuksissa; tässä ryhmässä laskua edellisvuodesta oli 69 %. Opiskelu nousi ensimmäistä kertaa toiseksi yleisimmäksi hakuperusteeksi ohi työn. Oleskelulupahakemusten määrän kasvua tapahtui vain opiskelijan oleskeluhakemuksissa (+ 4 %). Työperusteisten hakemusten määrä laski viime vuodesta noin 10 %.

Vireille tulleet oleskelulupahakemukset hakuperusteittain 2012

Eniten oleskelulupia hakivat venäläiset (4 731), kiinalaiset (1 566) ja intialaiset (1 179). Suurin muutos hakijaryhmissä oli somalialaisten määrän väheneminen. Somalian kansalaiset hakevat oleskelulupia lähes yksinomaan perhesiteen perusteella, joten heidän hakemustensa väheneminen vaikutti selvästi perhesideperusteisten hakemusten laskuun.

Tiesitkö?

Erityisasiantuntijoiden osuus myönteisissä lupapäätöksissä oli noin 750 hakijaa. Urheilun ja valmentamisen perusteella myönteisen päätöksen sai 220 hakijaa.

Sähköinen asiointi lyhensi käsittelyaikoja

Ulkomalaislupien sähköinen asiointi avattiin ensimmäistä opiskelijan oleskelulupaa hakeville vuoden 2012 alussa. Noin kolmannes opiskelijan oleskelulupaa hakevista teki hakemuksensa verkossa, mikä lähes puolitti kyseisen hakijaryhmän käsittelyajat. Lokakuussa 2012 sähköinen asiointi laajentui koskemaan työperäisiä oleskelulupahakemuksia, kansalaisuushakemusta ja poliisin vastuulle kuuluvaa EU-kansalaisten rekisteröintiä.

Suomen kansalaisuuden saaneiden määrä

Kansalaisuuden voi saada joko hakemuksella tai ilmoituksella. Vuonna 2012 Suomen kansalaisuus myönnettiin 9 518 henkilölle. Hakemusten määrä lisääntyi vuonna 2012 yli 39 % edelliseen vuoteen verrattuna (2012: 7 865 hakemusta, 2011: 5 632). Hakijamäärän kasvu selittyi etenkin 1.9.2011 voimaan tulleella kansalaisuuslain muutoksella. Kansalaisuuden saamiseksi vaadittava asuminen lyheni kuudesta vuodesta viiteen vuoteen.

Myös ilmoitusmäärät jatkoivat kasvuaan kansalaisuuslain muutoksen myötä. Muutoksen jälkeen kaikki entiset Suomen kansalaiset, asuinpaikasta riippumatta, ovat voineet saada kansalaisuuden takaisin ilmoituksella. Vuonna 2012 pantiin vireille 889 kansalaisuusilmoitusta (2011: 706).

Kansalaisuushakemusten suurimmat hakijaryhmät vuosina 2011 ja 2012

Hakijaryhmät	2011	2012	Muutos %
Venäjän federaatio	1 790	2 111	+17,9
Somalia	339	645	+90,3
Irak	265	528	+99,2
Viro	359	427	+18,9
Afganistan	300	374	+24,7
Iran	177	287	+62,1
Turkki	180	261	+45,0
Sudan	114	199	+74,6
Kongon demokraattinen tasavalta	46	153	+232,6
Kosovo	68	150	+120,6

Vuoteen 2011 verrattuna uusina ryhminä suurimpien hakijakansalaisuuksien TOP 10:ssä ovat Sudan, Kongon demokraattinen tasavalta ja Kosovo. Sudanilaisten ja Kongon demokraattisen tasavallan kansalaisten hakemusten lisääntyminen selittynee sillä, että kyseisten maiden kansalaisia valittiin Suomeen kiintiöpakolaisina 2000-luvulla.

Päätöksen Suomen kansalaisuudesta saaneet vuonna 2011 ja 2012 (henkilömäärä)

Myönteisten ja kielteisten päätösten jakautuminen käy ilmi seuraavasta taulukosta.

2011	myönteinen	kielteinen
Hakemuksesta	4 153	231
Ilmoituksesta	641	16
Yhteensä	4 794	247

2012	myönteinen	kielteinen
Hakemuksesta	8 596	737
Ilmoituksesta	922	31
Yhteensä	9 518	768

Tiesitkö?

Vuonna 2012 Suomen kansalaisuus myönnettiin 9 518 henkilölle

Turvapaikanhakijat ja pakolaiset

Vuonna 2012 teollisuusmaista haki turvapaikkaa arviolta 479 300 henkilöä, mikä on noin 8 % enemmän kuin vuonna 2011 (441 300 henkilöä). Vuonna 2010 luku oli 368 000 henkilöä. Luku on toiseksi korkein kuluneen vuosikymmenen aikana; vuonna 2003 turvapaikanhakijoita oli ennätysmäärä 505 000. Teollistuneista maista eniten turvapaikkahakemuksia vastaanottivat Yhdysvallat, Saksa, Ranska, Ruotsi sekä Iso-Britannia.

Euroopan 38 maassa turvapaikanhakijoiden määrä jatkoi nousuaan. Vuonna 2012 hakijoita oli 355 500, mikä tarkoitti 8 %:n kasvua edellisvuoteen verrattuna (327 600). Euroopan maista hakijamäärät nousivat eniten Pohjoismaissa (+ 38 %). Viisi Pohjoismaata vastaanotti yhteensä 62 900 hakemusta.

Suomeen vuonna 2012 turvapaikanhakijoita tuli yhteensä 3 129 (vuonna 2011: 3088). Ruotsi vastaanotti 43 900 turvapaikanhakijaa, joka on 70 % koko Pohjoismaiden hakijamäärästä. Norjan vastaava luku oli noin 9 800 hakijaa ja Tanskan noin 6 200.

Suomessa yhteensä 1 601 turvapaikanhakijaa sai myönteisen oleskelulupapäätöksen eri perusteilla vuonna 2012. Kokonaismäärästä turvapaikka myönnettiin yhteensä 553 henkilölle (vuonna 2011: 169 turvapaikkapäätöstä).

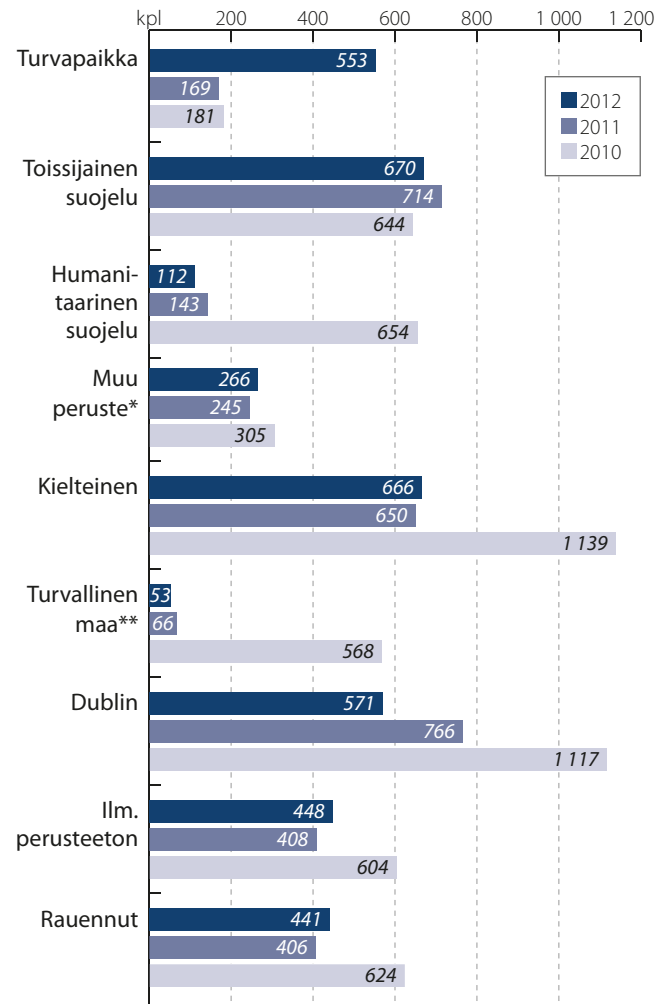
Top 10 -hakijaryhmät vuonna 2012

1. Irak	837
2. Venäjä	226
3. Afganistan	213
4. Somalia	203
5. Syyria	183
6. Iran	129
7. Nigeria	99
8. Bosnia ja Hertsegovina	91
9. Serbia	86
10. Kosovo	82

(Hakijoita yhteensä 3 129, kansalaisuuksia 94)

Lähde: Maahanmuuttovirasto

Turvapaikkapäätökset vuosina 2010-2012

* Muulla perusteella myönnetty oleskeluluvat sisältävät mm. perhesiteen tai yksilöllisen inhimillisen syyn perusteella myönnetty luvat

** Turvallinen maa -kategoriaan kuuluvat turvallinen turvapaikkamaa ja alkuperämaa

Lähde: Maahanmuuttovirasto

SANASTOA

Turvapaikanhakija on henkilö, joka hakee suojelua ja oleskeluoikeutta vieraasta valtiosta. Turvapaikanhakija saa pakolaisaseman, jos hänelle myönnetään turvapaikka. Kansainvälisellä suojelulla tarkoitetaan pakolaisasemaa, toissijaista suojeluasemaa tai humanitaarisen suojelun perusteella myönnettävää oleskelulupaa. Turvapaikkamenettelyssä selvitetään myös mahdolliset muut perusteet oleskeluluvan myöntämiselle.

Kiintiöpakolaisina Suomeen otetaan henkilöitä, jotka Yhdistyneiden kansakuntien pakolaisasiain päävaltuutettu UNHCR on katsonut pakolaisiksi, tai muita kansainvälisen suojelun tarpeessa olevia ulkomaalaisia uudelleen sijoitusta varten. Eduskunta päättää vuosittain budjetin yhteydessä pakolaiskiintiön suuruuden ja valtioneuvosto päättää pakolaiskiintiön kohdentamisesta. Viime vuosina pakolaiskiintiö on ollut 750 henkilöä vuodessa.

POHJOISMAAT

Turvapaikanhakijat Pohjoismaissa vuosina 2011–2012

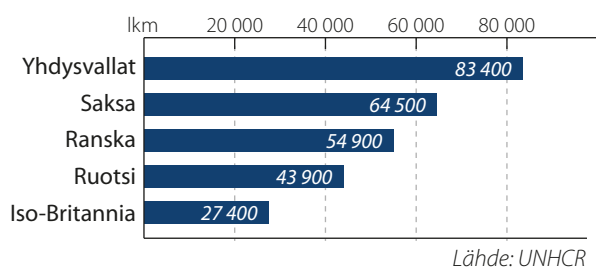
	Kaikki hakijat 2011	Kaikki hakijat 2012
RUOTSI	29 648	43 887
yksin tulleet alaikäiset	2 657	3 578
NORJA	9 053	9 785
yksin tulleet alaikäiset	858	964
TANSKA	3 811	6 184
yksin tulleet alaikäiset	284	355
SUOMI	3 088	3 129
yksin tulleet alaikäiset	150	167

Lähteet: Maahanmuuttovirasto, Migrationsverket (Ruotsi), Utlendingsdirektoratet (Norja), Utlendingservice (Tanska)

MAAILMANLAAJUISESTI

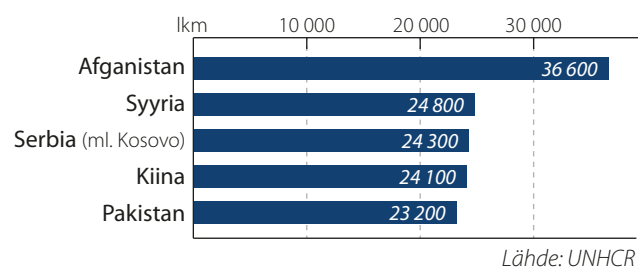
Suurimmat turvapaikanhakijoiden kohdemaat 2012

- yli puolet (57 %) kaikista teollisuusmaiden hakemuksista

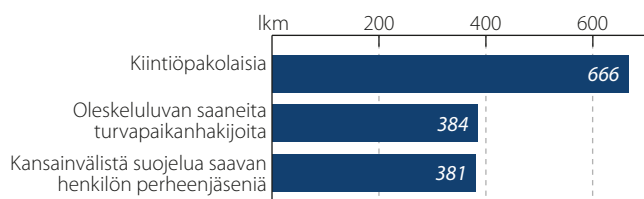

Suurimmat lähtömaat 2012

- lähes puolet (46 %) hakijoista Aasiasta

Suomessa kansainvälistä suojelua saavien sijoittuminen kuntiin vuonna 2012

Turvapaikkaprosessi

1. Turvapaikanhakija saapuu Suomeen
2. Turvapaikkahakemus Suomen rajavartijoille tai poliisille
3. Siirtäminen vastaanottokeskukseen
4. Poliisi tai rajavartija selvittää henkilöllisyyttä ja matkareittiä
5. Maahanmuuttoviraston turvapaikkapuhuttelu
6. Maahanmuuttoviraston oleskelulupapäätös
7. Hakija voi valittaa päätöksestä Helsingin hallinto-oikeuteen ja sen jälkeen hakea valituslupaa korkeimpaan hallinto-oikeuteen

myönteinen päätös: sijoitus kuntaan tai hakeutuminen yksityismajoitukseen

kielteinen päätös: käännytys

Dublin-päätös: palautus toiseen EU:n vastuumäärittämissetusta soveltavaan valtioon

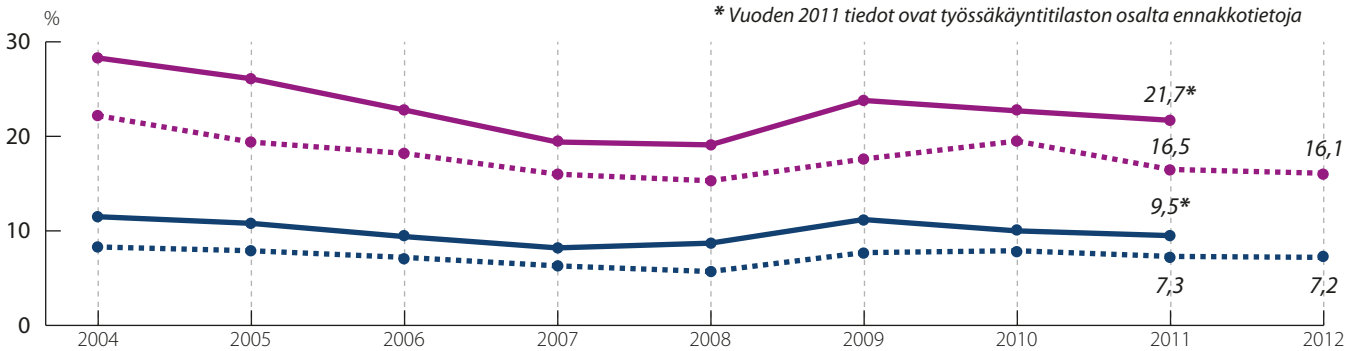
Työllisyys ja työttömyys

Tilastokeskuksen työvoimatutkimuksen mukaan työllisyys ja työttömyys pysyivät Suomessa lähes ennallaan vuonna 2012 edellisvuoteen verrattuna.

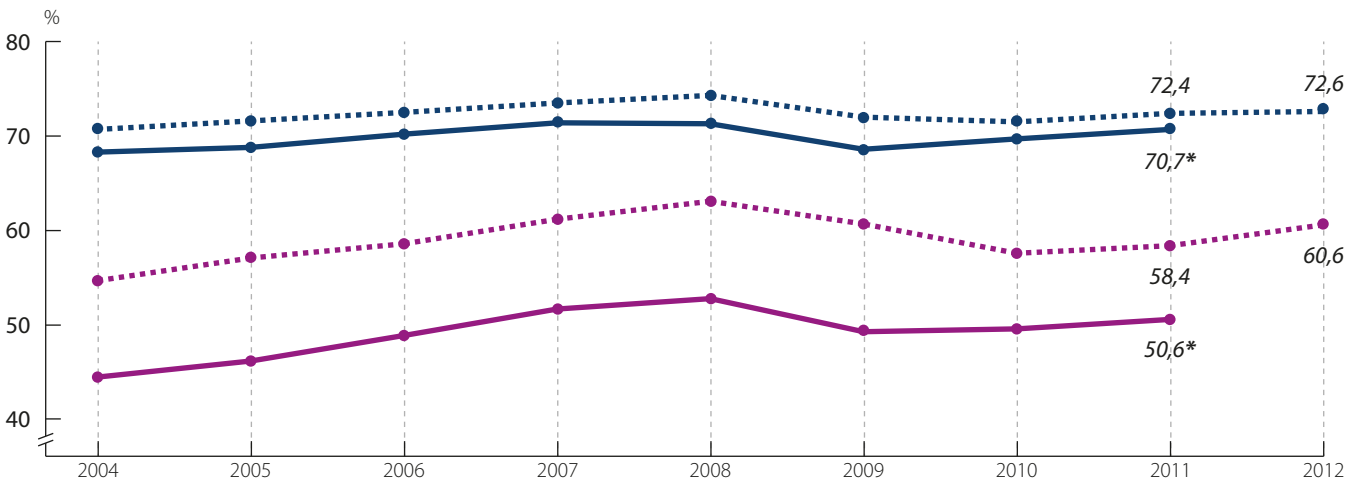
Ulkomaalaisten työttömyysaste oli aleneva koko 2000-luvun aina vuoden 2008 lopulla alkaneeseen taantumaan saakka. Vuosien

2008 ja 2009 välillä ulkomaalaisten työttömyysaste kasvoi jyrkästi, mutta kääntyi laskuun jo vuoteen 2010 mennessä. Vuonna 2011 ulkomaalaisten työnhakijoiden osuus kaikista työnhakijoista oli kahdeksan prosenttia.

Työttömyysaste (18-64 -vuotiaat)

Työllisyysaste (18-64 -vuotiaat)

Tietoa työvoimatutkimuksen ja työssäkäyntitilaston eroista

Työvoimatutkimuksen ja työssäkäyntitilaston luvut poikkeavat toisistaan hieman, koska tilastoissa työllinen ja työtön määritellään eri tavalla, tiedot kerätään eri ajankohtina ja eri menetelmillä. Esimerkiksi: Työvoimatutkimuksen luvut ovat koko vuoden kaikkien viikkojen keskiarvoja, kun taas työssäkäyntitilastossa on kyse vuoden viimeisen viikon tilanteesta. Tämä selittää osin eroja suhdannevaihteluiden näkyemisessä eri tilastojen tiedoissa.

Työvoimatutkimuksessa työttömältä edellytetään aktiivista työnhakua, kun taas työssäkäyntitilastona työttömiksi luetaan vuoden viimeisellä viikolla työvoimatoimistossa rekisteröityneet työttömät työnhakijat. Työvoimatutkimuksessa työllisiksi lasketaan henkilöt, jotka tutkimushaastattelussa kertovat tehneensä edeltävällä viikolla vähintään yhden tunnin ansiotyötä, tai olleen tilapäisesti pois työstään. Työssäkäyntitilastossa tiedot työllisyydestä perustuvat eri rekisterien, mm. eläkevakuutusyhtiöiden, tietoihin ihmisten työssäkäynnistä vuoden viimeisellä viikolla.

Koska työssäkäyntitilasto perustuu hitaasti valmistuviin rekisteriaineistoihin, on vuoden 2011 tieto vasta ennakkotieto ja saattaa vielä muuttua. Vuoden 2012 tietoja ei vielä ole saatavilla. Työvoimatutkimuksesta sen sijaan saa aina edellisen kuukauden tiedon, mutta ulkomaan kansalaisten kohdalla neljännesvuosi- tai vuosikeskiarvot ovat luotettavampia kuin kuukausitiedot. Työvoimatutkimuksen tiedot ulkomaalaisista perustuvat n. 2400:aan haastatteluun vuosittain.

Katso työllisen määritelmä: www.stat.fi/meta/kas/tyollinen.html ja työttömän määritelmä: www.stat.fi/meta/kas/tyoton.html

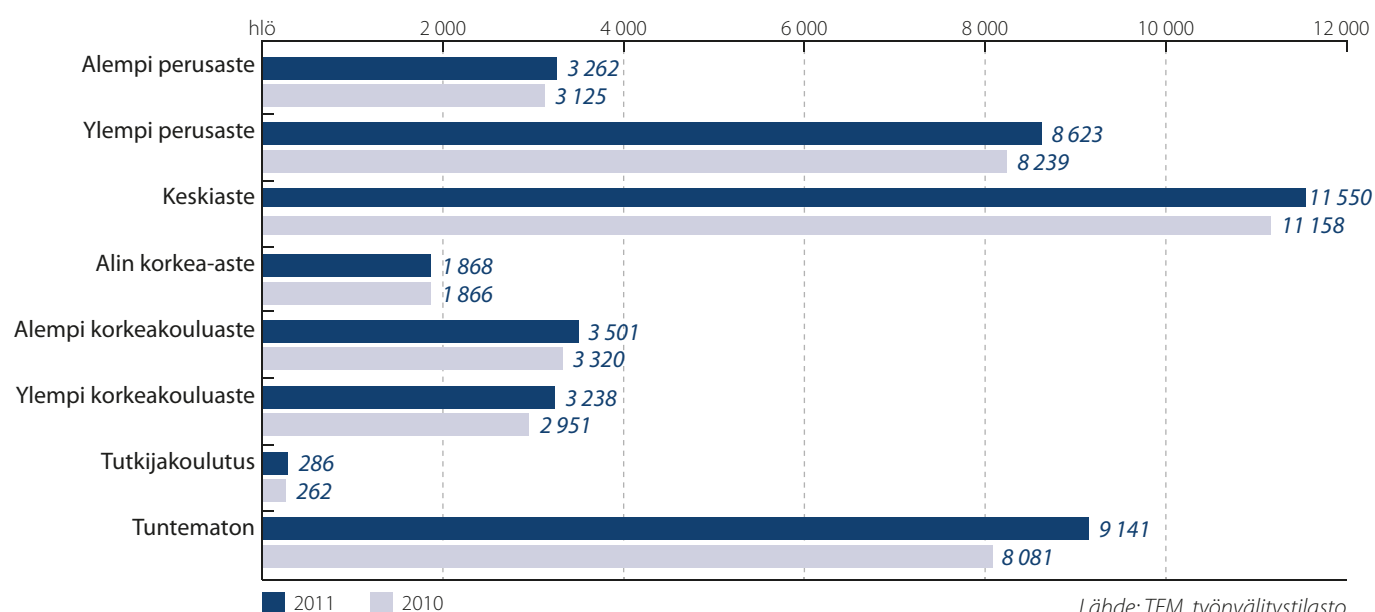
Tietoa työvoimatutkimuksen ja työ- ja elinkeinoministeriön työttömyyslukueroista: www.stat.fi/til/tyti/tyti_2012-11-05_men_002.html

Ulkomaalaiset työnhakijat – koulutus ja ammattiryhmät

Suurimmalla osalla TE-toimistojen ulkomaalaisista työnhakijoista oli vuonna 2011 keskiasteen tai ylempään perusasteen koulutus. Myös ryhmään ”koulutus tuntematon” kuului suuri osa työnhakijoista. Jos henkilö on esimerkiksi suorittanut tutkintonsa ulko-

mailla, hänet luokitellaan ryhmään koulutus tuntematon. Vuoteen 2010 verrattuna ulkomaalaisten työnhakijoiden määrä on nousut suhteellisesti eniten ryhmissä ”tuntematon”, ”ylempi korkeakoulutusaste” sekä ”tutkijakoulutus”.

Ulkomaalaiset työnhakijat koulutuksen mukaan vuosina 2011 ja 2010 (vuosikeskiarvot)

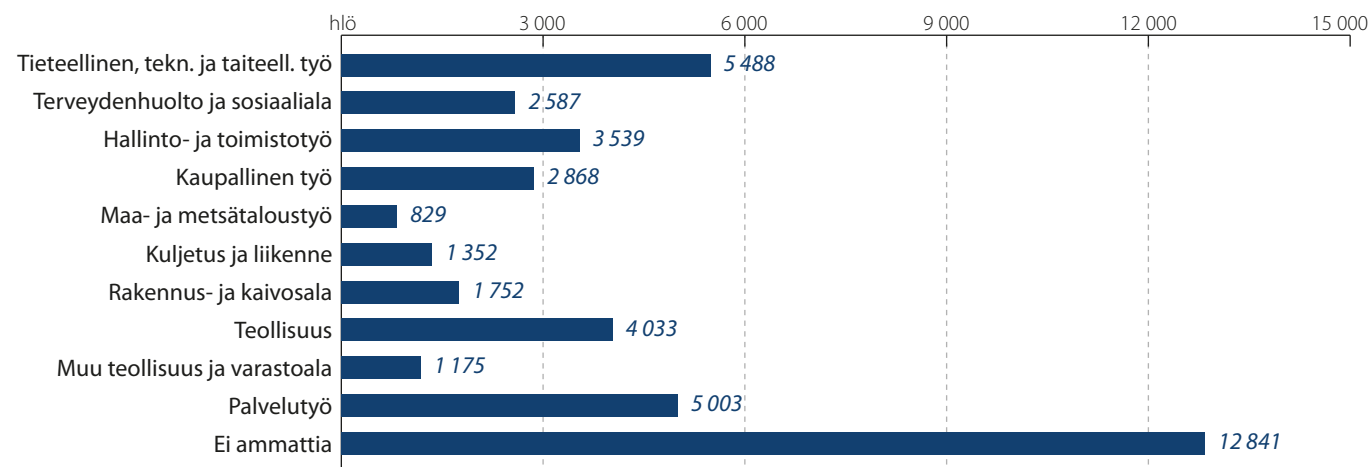

Ulkomaalaiset työnhakijat ammattiryhmittäin

Suurimpia ulkomaalaisten työnhakijoiden ammattiryhmiä olivat vuonna 2011 tieteelliset ja tekniset ammatit, palvelu- ja teollisuustyö, hallinto- ja toimistotyö sekä ryhmä ”ei ammattia”. Jos työnhakijalla ei ole esittää työhistoriaan liittyviä asiakirjoja eikä hakijalle näin voida määrittää ammattia, merkitsevät TE-toimistojen virkailijat hakijalle ”ei ammattia”.

kijalla ei ole esittää työhistoriaan liittyviä asiakirjoja eikä hakijalle näin voida määrittää ammattia, merkitsevät TE-toimistojen virkailijat hakijalle ”ei ammattia”.

Ulkomaalaiset työnhakijat ammattiryhmittäin vuonna 2011

Kotoutuminen

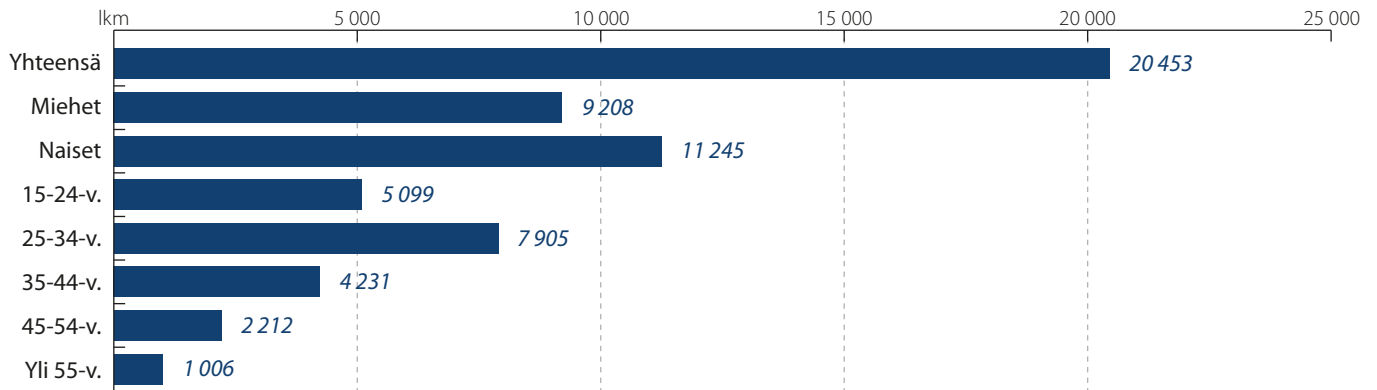
Kotoutumissuunnitelmia tehtiin vuonna 2011 yhteensä 20 453 maahanmuuttajalle. Miehillä tehtiin yhteensä 9 208 ja naisille 11 245 kotoutumissuunnitelmaa. Eniten suunnitelmia tehtiin 25–34-vuotiaille maahan muuttaneille. Kotoutumissuunnitelma laaditaan enintään kolmeksi vuodeksi.

Vuonna 2011 työvoimakoulutuksen suoritti 15 600 ulkomaalaista, mikä on noin 1 100 enemmän kuin vuonna 2010. Suosituimpia aloja olivat sosiaali- ja terveys-, palvelu-, puhdistuspalvelu- sekä kuljetusala.

Työ- ja elinkeinotoimistojen työlupayksiköt tekivät vuonna 2011 yhteensä 9 600 työntekijän oleskeluluvan osaratkaisua. Suurimmat ammattialat olivat kuorma-auton ja ajoneuvoyhdistelmien kuljettajat, siivoajat, maatalous- ja puutarhatyöntekijät, kokit ja keittäjät sekä hitsaajat.

Lähde: Ulkomaalaiset työnhakijat työ- ja elinkeinotoimistoissa vuonna 2011, työ- ja elinkeinoministeriön tilastotiedote-julkaisu 4/2012

Tehtyjen kotoutumissuunnitelmien määrät vuonna 2011

Lähde: TEM, työväilytilasto

Tutkimus: maahanmuuttajien elämänlaatu on hyvä, mutta osalla masennuskokemuksia

Venäläis-, somalialais- ja kurditaustaiset maahanmuuttajat ovat enimmäkseen tyytyväisiä elämäänsä Suomessa ja he kokevat terveytensä pääosin hyväksi. Kurditaustaisilla maahanmuuttajilla on kuitenkin paljon sekä traumakokemuksia että psyykkistä oireilua. Heistä lähes neljä viidestä ja somalialaistaustaisista kolme viidestä on kokenut merkittäviä traumatapahtumia entisessä kotimaassaan. Asia käy ilmi Maahanmuuttajien terveys- ja hyvinvointitutkimuksesta (Maamu, 2012).

Tutkimuksessa selvitettiin Venäjältä, Somaliasta, Iranista ja Irakista muuttaneiden 18–64-vuotiaiden terveyttä, elinoloja ja elintapoja, sosiaalista hyvinvointia, syrjäytymiskokemuksia sekä palvelujen käyttöä.

Tutkimukseen osallistui 1 846 maahanmuuttajataustaista henkilöä. Vastaajat kokivat työkykynsä pääosin hyväksi. Selvityksessä todetaan kuitenkin, että psyykinen oireilu oli huomattavasti yleisempää maahanmuuttajataustaisilla, ja he olivat saaneet koko väestöä harvemmin tarvitsemiaan mielenterveyspalveluja.

Tutkimuksen mukaan kotoutumisen tukemisessa tulisi kiinnittää mielenterveys- ja muiden sosiaali- ja terveyspalvelujen saatavuuteen sekä hyvinvoinnin- ja terveyden edistämistöimiin.

Lähde: THL, raportti 61/2012, www.thl.fi/maamu

Maahanmuuttajabarometri 2012 -tutkimus

- kotoutumisen kannalta tärkeimmiksi tekijöiksi koetaan työ, sopiva asunto, kielitaito, turvallisuus, terveyspalvelut sekä lasten pääsy kouluun tai opiskelemaan
- barometrin vastaajista 67 % arvioi ymmärtävänsä puhuttua suomea tai ruotsia melko tai erittäin hyvin
- vastaajista 22 % oli epätietoinen äänioikeudestaan
- barometrin kohderyhmän muodostivat Suomessa asuvat Viron, Venäjän, Romanian, Thaimaan, Kiinan, Irakin ja Turkin kansalaiset, jotka ovat muuttaneet Suomeen vuosina 2007–2009

Lähde: Maahanmuuttajabarometri 2012, TEM raportteja, 11/2013

Kuka on kukin?

Maahanmuuttohallinnon toimijoita

MAAHANMUUTTOASIAT SUOMESSA

Asia	Vastuu
Maahanmuuttohallinto- ja politiikka	Sisäasiainministeriö
Maahanmuuttolainsäädännön kehittäminen	Sisäasiainministeriö
Maahanmuuttoviraston tulosohjaus	Sisäasiainministeriö
Viisumin hankinta ulkomailla	Suomen ulkomaanedustusto
Ensimmäinen oleskelulupa	Pääsääntöisesti Maahanmuuttovirasto
Oleskelulupa, Suomen kansalaisen perheenjäsen	Poliisi
Työntekijän oleskelulupa	Työvoimapolitiittinen harkinta: työ- ja elinkeinotoimisto Muut edellytykset ja oleskelulupapäätös: Maahanmuuttovirasto
Turvapaikkahakemukset	Hakemuksen vastaanotto, henkilöllisyyden ja matkareitin selvittäminen: poliisi, rajavartiolaitos Turvapaikkapuhuttelu ja päätös: Maahanmuuttovirasto Päätöksen tiedoksiänto: poliisi
Turvapaikanhakijoiden vastaanotto	Maahanmuuttovirasto ohjaa vastaanottokeskustoimintaa
Jatko-oleskelulupa Pysyvä oleskelulupa	Poliisi, erityistapauksissa Maahanmuuttovirasto
EU-jäsenvaltioiden tai näihin rinnastettavien valtioiden kansalaisen oleskeluoikeuden rekisteröiminen	Poliisi
Käännyttäminen	Päätös: rajavartiolaitos tai Maahanmuuttovirasto Täytäntöönpano: poliisi, rajavartiolaitos
Maasta karkottaminen	Esitys: poliisi, rajatarkastusviranomainen Päätös: Maahanmuuttovirasto Täytäntöönpano: poliisi
Kansalaisuushakemus ja -ilmoitus	Maahanmuuttovirasto
Muutoksenhaku	Hallinto-oikeudet (turvapaikka-asiat Helsingin hallinto-oikeus) Korkein hallinto-oikeus
Kotouttaminen	Työ- ja elinkeinoministeriö ohjaa kotouttamista ja vastaa siihen liittyvästä lainsäädännöstä. Alueviranomaisina toimivat ELY-keskukset, paikallistasolla kunnat ja TE-toimistot tekevät kotouttamistyötä
Kotouttamisohjelma	Kunnat
Maahanmuuttajalle tehtävä yksilöllinen kotoutumissuunnitelma	TE-toimistot (aikuisten maahanmuuttajien koulutus ja työllistyminen) ja kunnat (perusopetus, varhaiskasvatus, sosiaali- ja terveyshuollon palvelut)

Tietolähteitä internetissä

Maahanmuuttovirasto | www.migri.fi

Oleskelulupatilastot
Turvapaikka- ja pakolaistilastot
Kansalaisuustilastot
Karkotustilastot

Väestörekisterikeskus | www.vaestorekisterikeskus.fi

Tilastokeskus

Väestön muutokset, tiedot kielen, kansalaisuuden ja syntyperän mukaan www.stat.fi

Kuntaliitto

Tilastotietoa kuntien väestörakenteesta www.kunnat.net

Opetushallitus

Maahanmuuttajien koulutuksen tilastot www.oph.fi/tietopalvelut

Kela

Tilasto maahanmuuttajien erityistuesta www.kela.fi

Siirtolaisinstituutti

Siirtolaisrekisterin tietokanta www.migrationinstitute.fi/stat

Eurostat

Tilastoja EU-maista <http://ec.europa.eu/eurostat>

Työ- ja elinkeinoministeriö

Tietoa kotouttamisasioista www.tem.fi/kotouttaminen

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset

www.ely-keskus.fi

Maahanmuuttoasioiden verkkolehti

www.monitori-lehti.fi

Infopankki

www.infopankki.fi

Suomen edustustot

www.formin.fi

YK:n pakolaisjärjestö

UNHCR www.unhcr.org

Tietoa ja materiaalipankki yhdenvertaisuudesta

www.yhdenvertaisuus.fi

Cimo, kansainvälinen liikkuvuus yliopistoissa ja ammattikorkeakouluissa

www.cimo.fi/cimo_asiantuntijana/tietoa_ja_tilastoja

MIPEX – kotouttamispolitiikka eri maissa

www.mipex.eu